



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 704/24
30.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Сање Агатоновић, председника већа и судија Весне Секулић и Данице Косовац, чланова већа у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Вук Стевановић, адвокат из Београда, Нушићева 7а, против тужених ВВ из ..., чији је пуномоћник Раде Вујчић, адвокат из Крушевца, Видовданска 20а и ГГ из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Ворнић, адвокат из Београда, Кнеза Милоша 95, ради утврђења права својине и исплате, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П 525/22 од 5.10.2023. године, у седници већа одржаној дана 30.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 525/22 од 5.10.2023. године, у првом, другом, трећем, четвртном, петом, седмом и осмом ставу изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 525/22 од 5.10.2023. године, првим ставом изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да су тужиоци сувласници са уделом од по 1/8 идеалних делова на 1/2 обима удела непокретности уписаној у ЛН ... КО ... на кат.парцели ... КО ..., укупне површине 30523 м², потес ..., уписаној као пољопривредно земљиште, 1/2 обима удела на непокретности уписаној у ЛН ... КО ... на кат.парцели ... КО ..., укупне површине 13337 м², потес ..., уписаној као пољопривредно земљиште, што би тужени били дужни да признају и трпе и да дозволе да се тужиоци укњиже као сувласници истих у катастру непокретности. Другим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим

је тражено да се утврди да су тужиоци сувласници са уделом од по 1/8 идеалних делова на правима и обавезама из уговора закљученог дана 29.8.1974. године, између Привредног друштва "Inpros" д.о.о. - пословно удружење у Београду, као продавца са једне стране и ДД као купца са друге стране, под интерним бројем 18, а који се односи на троипособан стан број 3, површине 93,47 м² (укњижене површине 93 м²), који се налази у приземљу стамбене зграде, постојеће на кат.парцели ... КО ..., у Улици ... у ..., уписане као зграда бр. 1 у ЛН ... КО ..., а према наведеном уговору и потврди предузећа "Inpros" д.о.о. од 7.10.2021. године. Трећим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да су тужиоци сувласници са уделом од по 1/8 идеалних делова на новчаним средствима са затеченим стањем и припадајућом каматом на означеним текућим рачунима који се воде код банке Banka Poštanska štedionica а.д. Београд и код банке Komercijalna banka а.д. Београд. Четвртим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени ВВ да тужиоцима исплати по 1/8 новчаних средстава која су се налазила на дан смрти оставиоца покојног ДД 12.10.2020. године на означеним текућим рачунима који се воде код банке Banka Poštanska štedionica а.д. Београд и текућем рачуну који се води код банке Komercijalna banka а.д. Београд. Петим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да су тужиоци сувласници са уделом од по 1/8 идеалних делова на путничком возилу марке "Volkswagen" модел "Golf", са означеним бројем шасије и бројем мотора, година производње 2002, регистарских ознака ... Шестим ставом изреке, утврђено је да је тужба повучена у делу у којем су тужиоци тражили да се утврди да су сувласници са уделом од по још 1/8 идеалних делова на стварима и правима и обавезама ближе описаним у првом, другом, трећем и четвртном ставу изреке, као и у делу којим су тражили да се обавезе тужени ВВ да тужиоцима исплати по још 1/8 новчаних средстава ближе описаних у четвртном ставу изреке. Седмим ставом изреке, одбијен је као неоснован предлог тужилаца за одређивање привремене мере којим су тражили да се забрани туженом ВВ или било ком лицу које исти овласти продаја, оптерећење и свако друго располагање на 1/2 обима удела на непокретности уписаној у ЛН ... КО ... на кат.парцели ... КО ..., укупне површине 30523 м², потес ..., уписаној као пољопривредно земљиште, као и на 1/2 обима удела на непокретности уписаној у ЛН ... КО ..., на кат.парцели ... КО ..., укупне површине 13337 м², потес ..., уписаној као пољопривредно земљиште, као и у делу да се на основу ове одлуке има извршити упис у надлежној служби за катастар непокретности и свим јавним књигама које воде евиденцију непокретности, продаја, оптерећење и свако друго располагање на путничком возилу марке "Volkswagen" модел "Golf", са означеним бројем шасије и бројем мотора, година производње 2002, регистарских ознака ..., продаја и оптерећење и свако друго располагање правима и обавезама из уговора закљученог дана 29.8.1974. године између Привредног друштва "Inpros" пословно удружење у Београду, као продавца са једне стране и ДД као купца, са друге стране, под интерним бројем 18, а које се односе на троипособан стан број 3, површине 93,47 м² (укњижене површине 93 м²), који се налази у приземљу стамбене зграде, постојећа на кат.парцели ... КО ... у... у ..., уписана као зграда број 1 у ЛН ... КО ..., подизање и свако друго располагање средствима на означеним текућим рачунима који се воде код банке Banka Poštanska štedionica а.д. Београд и код банке Komercijalna banka а.д. Београд, као и забране располагања на наведеним рачунима, као и у делу да се на основу ове одлуке има уписати забрана сваког располагања на наведеним текућим рачунима који се воде код банке Banka Poštanska štedionica а.д. Београд и код банке Komercijalna banka а.д. Београд. Осмим ставом изреке, обавезани

су тужиоци да туженом ВВ накнаде трошкове парничног поступка у износу од 110.250,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом, тужиоци су првостепену пресуду побијали из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 ... 18/20), како из садржине жалбе произлази у првом, другом, трећем, четвртном, петом, седмом и осмом ставу изреке. Трошкове другостепеног поступка опредељено су тражили.

Тужени ВВ доставио је одговор на изјављену жалбу тужилаца.

Испитујући правилност првостепене пресуде у побијаном делу, сагласно овлашћењима прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужилаца неоснована.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд у Београду пази по службеној дужности, а изрека првостепене пресуде у потврђујућем делу је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама, који су сагласни са изведеним доказима, тако да се она неосновано побија указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним оставинским решењем јавног бележника ... УПП 118-2021, под бројем 1О 7451/20 од 19.11.2021. године, тужени ВВ - братанац оставиоца покојног ДД, по основу закона, оглашен је за јединог наследника на целокупној заоставштини покојног ДД ближе означеној у првом ставу изреке решења. Тужиоци и тужена ГГ нису учествовали у оставинском поступку иза покојног ДД, будући да их тужени ВВ није пријавио као наследнике. Након правноснажности решења о наслеђивању, пронађен је тестамент од стране туженог ВВ, те је исти проглашен у оставинском поступку пред јавним бележником, а тужени ВВ је као заинтересовано лице упућен да своја права на основу тестаamenta оствари у парничном поступку. У пронађеном завештању покојног ДД наведено је да је завешталац сву своју покретну и непокретну имовину оставио у наслеђе братанцу ВВ (тужени), да је потребно да ВВ сахрани њега и његову супругу по православним обичајима, при чему је определио да његову имовину представља стан у ..., у Улици ..., као и ствари у стану, гаража у Улици ..., аутомобил “Volkswagen Golf” ..., те новац на штедним књижицама. У тестаменту је констатовано да друге имовине нема, а да су њиве на једној половини катастарске парцеле ... КО ..., укупне површине 30523 м2 и на катастарској парцели ... КО ..., укупне површине 1337 м2, продате братанцу – туженом ВВ, али да нису уписане на његово име, те да је потребно да се исте пренесу на његово име. У тестаменту је констатовано да се остали наследници искључују из наслеђа, јер су недостојни за наслеђивање. Тужени ВВ је сахранио ДД и његову супругу, а током поступка утврђено је да је тужена ГГ поднела кривичну пријаву против туженог ВВ због постојања сумње да је извршио кривично дело фалсификовање исправе, указујући да је у оставинском поступку иза покојног ДД сачинио и приложио фалсификовани тестамент.

Према списима предмета Другог ОЈТ у Београду Кт 3171/22 утврђена је чињеница да тужени ВВ пред јавним бележником није пријавио остале наследнике који су у сродству са покојним ДД, а који се појављују као законски наследници, већ је изјавио да нема браћу и сестре, на који начин је навео бележника да овери неистинит податак, те је закључио споразум о признању кривичног дела навођење на оверавање неистинитог садржаја из члана 358 став 1 КЗ.

Тужени ВВ је дана 29.4.2022. године, обавестио јавног бележника ... да је пронађен својеручни тестамент сада покојног ДД и исти је доставио бележнику, након чега је пред јавним бележником дана 2.3.2023. године, одржано рочиште ради проглашења тестаamenta (након правноснажног окончања оставинског поступка), на коме је проглашено завештање покојног ДД сачињено у форми својеручног завештања од 7.1.2020. године, а заинтересовано лице ВВ – тужени обавештен је о проглашењу тестаamenta и упозорен да своја права на основу тестаamenta оствари у парничном поступку.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је у складу са члановима 20 став 1 и 36 Закона о основама својинскоправних односа ("Службени лист СФРЈ" бр.6/80 и 36/90, "Службени лист СРЈ" бр.29/96 и "Службени гласник РС" бр.115/2005), члановима 2, 12, 135 став 1, 136 став 1 и 212 став 1 Закона о наслеђивању ("Службени гласник РС", бр. 46/95, 101/2003 - одлука УСРС и 6/2015) и члановима 129, 130 став 1 и 131 Закона о ванпарничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 25/82 и 48/88 и "Службени гласник РС", бр. 46/95 - др. закон, 18/2005 - др. закон, 85/2012, 45/2013 - др. закон, 55/2014, 6/2015, 106/2015 - др. закон и 14/2022) оценио да накнадно пронађено завештање проглашено од стране јавног бележника производи правно дејство, те како је оставилац располагао целокупном својом имовином у корист туженог ВВ, у смислу одредбе члана 136 став 1 Закона о наслеђивању, нема места примени правила за законско наслеђивање, јер се целокупна заоставштина наслеђује на основу тестаamenta, којим је завешталац као јединог наследника одредио туженог ВВ и навео да исти наслеђује сву покретну и непокретну имовину оставиоца, односно тужени ВВ одређен је за јединог наследника на целокупној заоставштини покојног ДД. Првостепени суд је, тумачећи предметно завештање, утврдио да је права воља оставиоца да целокупну имовину која улази у састав његове заоставштине наследи тужени ВВ, како је изричито и наведено у завештању. У завештању је постављен и услов да ВВ сахрани њега и његову супругу по православним обичајима, који услов је исти испунио. Првостепени суд је закључио да проглашено завештање није ништаво, односно да тестамент није фалсификован, оцењујући да тужиоци нису доказали да је проглашено завештање ништаво, односно да је тестамент фалсификован, јер тужиоци нису предложили извођење доказа на околност ништавости завештања, већ само чињеницу да је поднета кривична пријава. Првостепени суд је имао у виду чињеницу да је пред Првим ОЈТ у Београду инициран кривични поступак поводом фалсификовања исправе – завештања, међутим, исти пред кривичним одељењем суда није покренут, нити је окончан, па је одбио као неоснован тужбени захтев, а у складу са чланом 449 Закона о извршењу и обезбеђењу оценио је да нису кумулативно испуњени услови за одређивање привремене мере, па је одбио као неоснован и предлог за одређивање привремене мере.

По оцени Апелационог суда у Београду, првостепени суд је на правилно и потпуно утврђено чињенично стање правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку у потврђујућем делу разлоге које у целости прихвата Апелациони суд у Београду и сходно члану 396 став 2 Закона о парничном поступку на исте упућује.

Према одредби члана 2 Закона о наслеђивању наследити се може по основу закона и по основу завештања (тестамент). Заоставштина се расправља по основу закона, уколико оставилац својом имовином није располагао завештањем.

У конкретном случају, утврђено је да тужени ВВ у оставинском поступку, у моменту давања наследничке изјаве, није знао за постојање тестамент којим је сада пок. ДД изразио своју последњу вољу. С обзиром да је после правноснажности решења о наслеђивању под бројем О 7451/20 пронађен тестамент, који је проглашен у складу са одредбама члана 106 и 107 Закона о ванпарничном поступку и учесник је у смислу члана 129 став 2 истог закона упућен да своје право по основу тестамент оствари у парници. Правноснажност решења о наслеђивању има за последицу да се не може поново расправљати заоставштина, нити доносити ново решење о наслеђивању.

Полазећи од тога да је тестамент јачи основ позивања на наслеђе него закон и утврђене чињенице да тужени ВВ у току оставинског поступка није знао за постојање тестамент састављеног у законом прописаној форми, којим је сада пок. ДД располагао својом имовином за случај смрти у корист туженог ВВ, то је тестамент проглашен и његова пуноважност није оспорена.

Неосновано се жалбом оспорава оцена доказа, јер суд у складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку по слободном уверењу оцењује које ће чињенице узети као доказане. У конкретном случају, ова оцена је заснована на савесној и брижљивој оцени сваког доказа засебно и свих доказа заједно, те на основу резултата целокупног поступка што произилази из образложења побијане одлуке, односно могуће је закључити која је чињеница на основу ког доказа и из којих разлога узета као утврђена. Такође, искази парничних странака у поступку били су предмет оцене првостепеног суда, а исти је по налажењу Апелационог суда правилно закључио о постојању правно релевантних чињеница, за које је дао јасне и довољне разлоге.

Према одредби члана 7 и члана 231 став 2 у вези са чланом 228 Закона о парничном поступку парничне странке су дужне да за своју тврдњу пруже доказе (правило о терету доказивања), у конкретном случају на тужиоцима је био терет доказивања чињенице на коју се позивају, односно да је предметно завештање фалсификовано, што исти нису учинили.

Правно дејство може да производи само пуноважно завештање, значи такво завештање које је, слободно изражавајући своју вољу, сачинило завештајно способно лице у неком од облика који су прописани законом, чија је садржина сагласна принудним прописима, јавном поретку и добрим обичајима. Недостатак било којег од ових елемената чини завештање неважећим. У конкретном случају тужиоци нису доказали да постоји ни један од разлога предвиђених чланом 155, 156 и 157 Закона о наслеђивању за ништавост предметног завештања.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер су без утицаја на могућност другачијег пресуђења.

Правилном применом чланова 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку првостепени суд је одлучио о трошковима парничног поступка чију висину је определио сагласно одредбама Адвокатске тарифе и Таксене тарифе важећим у време пресуђења.

На основу изложеног применом члана 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 и применом члана 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у првом ставу изреке ове пресуде.

Како тужиоци нису успели у жалбеном поступку, то је сходно члану 165 став 1 у вези са чланом 153 Закона о парничном поступку одбијен као неоснован њихов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка, одлуком садржаном у другом ставу изреке.

Председник већа-судија
Сања Агатоновић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић